

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului depus de Anatolie Donțu,

în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Anatolie Donțu împotriva Comisiei Electorale Centrale, terț Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” privind anularea actelor administrative,

împotriva hotărârii din 12 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău

*(Dosarul nr. 3ra-787/24
NR. PIGD 2-24057407-01-3ra-16092024)*

Consecințele depunerii recursului care nu se încadrează în
temeiurile prevăzute la art.245¹ din Codul administrativ.

Curtea de Apel Chișinău, jud. Gh. Mîra, A. Bostan, Gr. Dașchevici

17 septembrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților admisibilitatea recursului depus de Anatolie Donțu

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 28 mai 2024, Anatolie Donțu a depus acțiune în contencios administrativ împotriva Comisiei Electorale Centrale, solicitând anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr.2468 din 24 aprilie 2024 „Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al orașului Căușeni, raionul Căușeni” și anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr.2520 din 14 mai 2024 „Cu privire la cererea prealabilă nr. CEC-7/13798 din 2 mai 2024 a domnului Anatolie Donțu”.

2. În motivarea acțiunii, reclamantul Anatolie Donțu a indicat că a fost vizat în procedura administrativă privind stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al orașului Căușeni, r-nul Căușeni, având calitatea de primar în funcție al orașului Căușeni, de către efectele juridice ale hotărârii organului de jurisdicție administrativă în domeniul electoral.

3. Reclamantul a menționat că prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 3 aprilie 2024 au fost declarate inadmisibile recursurile înaintate de Anatolie Donțu și avocatul acestuia, Viorica Gladun, împotriva hotărârii din 15 decembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost menținut actul de constatare nr. 282/09 din 30 iunie 2022, prin care s-a constatat încălcarea regimului juridic al conflictelor de interese.

4. Reclamantul a relevat că la data semnării cererii prealabile, Autoritatea Națională de Integritate nu a sesizat Consiliul orășenesc Căușeni în privința încetării înainte de termen a mandatului său, or, sesizarea Comisiei Electorale Centrale cu privire la încetarea înainte de termen a mandatului de primar al orașului Căușeni, nu reprezintă o executare perfectă a prevederilor articolului 35 alin. (4) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate și această circumstanță nu poate fi considerată în calitate de vacanță a mandatului de primar al orașului Căușeni.

5. Corespunzător, reclamantul a susținut că, Consiliul orășenesc Căușeni nu s-a expus în privința încetării înainte de termen a mandatului de primar al

domnului Anatolie Donțu și nu a declarat vacanța mandatului de primar al orașului Căușeni, raionul Căușeni cu consecințele juridice stabilite de Legea nr. 768/2000 privind statutul alesului local, cu modificările ulterioare, care doar în privința consilierului local stabilește că mandatul se consideră vacant de îndată ce decizia cu privire la ridicarea lui în condițiile alin. (2) și (3) art.5 din Legea nr. 768/2000 a fost adusă la cunoștința consilierului vizat. În cazul în care comunicarea deciziei este imposibilă, mandatul se consideră vacant din momentul adoptării deciziei.

6. În context, reclamantul a reiterat și prevederile art. 6 alin. (2) din Legea nr. 199 din 16 iulie 2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică, potrivit căroră, în cazul în care ocuparea funcției de demnitate publică are loc prin alegeri, temeiul legal al apariției raportului de exercitare a funcției este validarea mandatului de către autoritatea competentă, dacă legea specială nu prevede altfel.

7. Respectiv, în opinia reclamantului pentru desființarea/încetarea raporturilor de serviciu este necesar cel puțin același act al autorității competente, altfel raporturile de exercitare a funcției continuă, iar prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale în speță chiar se creează o incertitudine și conflict dintre primarul în exercițiu și potențialul nou primar ales.

8. Reclamantul a afirmat că Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2468 din 24 aprilie 2024 contravine principiului securității juridice și prevederilor valabilității actelor administrative prevăzute de art. 30 și 139 alin. (3) din Codul administrativ. Prin Hotărârea nr. 2468 din 24 aprilie 2024 se lezează dreptul în exercitarea funcției de primar al orașului Căușeni prin stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al orașului Căușeni, pentru data de 17 noiembrie 2024, deoarece sancțiunea aplicată prin actul de constatare nr. 282/09 din 30 iunie 2022 vizează circumstanțele care se refereau la regimul juridic al conflictelor de interese ce rezultă din cadrul funcției de ales local, în speță, de primar al orașului Căușeni, în mandatul cuprins între anii 2019 – 2023.

9. Reclamantul a notat că actul de constatare nr. 282/09 din 30 iunie 2022 a intrat în vigoare la 03 aprilie 2024 și se referă la perioada exercitării mandatului de primar al orașului Căușeni pentru perioada anilor 2019 – 2023, astfel încât consideră că constatările din actul nr. 282/09 din 30 iunie 2022 nu pot viza reclamantul în calitate de subiect cu statut de persoană fizică, pentru că i-ar limita capacitatea juridică de exercițiu și această limitarea în drepturi prin sancțiunea descrisă ține exclusiv de exercitarea mandatului de ales local.

10. Reclamantul a relevat că autoritatea publică pârâtă în hotărârea contestată nu menționează expres despre care mandat de exercitare a atribuțiilor de primar al orașului Căușeni se are în vedere, ținând cont de faptul că Anatolie Donțu este titular al mandatului de primar al orașului Căușeni, atât pentru perioada cuprinsă între anii 2019-2023, cât și pentru perioada cuprinsă între anii 2023-2027.

11. Reclamantul a precizat că prin hotărârea Judecătorei Căușeni, sediul Central din 29 noiembrie 2023 a fost anulată hotărârea nr. 67 din 19 noiembrie 2023 emisă de către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Căușeni nr. 10/1 cu privire la invalidarea mandatului de primar al orașului Căușeni, raionul Căușeni a domnului Anatolie Donțu și a fost obligat Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale Căușeni nr. 10/1 să valideze mandatul primarului ales Anatolie Donțu, candidat la funcția de primar al orașului Căușeni, din partea Partidului Politic „Platforma Demnitate și Adevăr”, în cadrul alegerilor locale generale din 5 noiembrie 2023.

12. Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 11 decembrie 2023, a fost menținută hotărârea Judecătorei Căușeni, sediul Central din 29 noiembrie 2023. Iar, prin decizia din 20 decembrie 2023 a Curții Supreme de Justiție s-a menținut decizia din 11 decembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

13. Prin hotărârea nr. 69 din 12 decembrie 2023 a Consiliului Electoral al Circumscripției Electorale Căușeni nr. 10/1 a fost confirmată legalitatea alegerilor primarului orașului Căușeni din 5 noiembrie 2023 și validat mandatul primarului ales în orașul Căușeni, raionul Căușeni, domnul Anatolie Donțu.

14. În context, reclamantul a afirmat că, la caz, nu sunt temeiuri pentru extinderea efectelor ce rezultă din actele judecătorești prin care s-a menținut actul de constatare nr. 282/09 din 30 iunie 2022 asupra valabilității exercitării noului mandat de primar al orașului Căușeni.

15. Reclamantul a atenționat asupra faptului că au fost aplicate cu efect retroactiv prevederi care au intrat în vigoare ulterior cazului în speță, care efectiv sancționează demnitarul public în condiții mai aspre, ceea ce în opinia sa, contravine principiilor constituționale și legislației administrative.

16. În continuare, reclamantul a reiterat prevederile art. 30 din Codul administrativ și a explicat că Legea nr. 335/2023 pentru modificarea unor acte normative, care introduce procedurile defavorabile menționate, nu conține prevederi privind aplicarea acestora cu efect retroactiv, respectiv procedurile în speță trebuie aplicate de Autoritatea Națională de Integritate

și Comisia Electorală Centrală pentru actele de constatare aprobate după intrarea în vigoare a Legii nr. 335/2023, adică după 30 noiembrie 2023.

17. În acest sens, reclamantul a relevat că situația din speță se încadrează în limitele prevederilor art. 73 alin. (3) și (4) ale Legii nr. 100 din 22 decembrie 2017 cu privire la actele normative, potrivit cărora, actul normativ produce efecte doar cât este în vigoare și, de regulă, nu poate fi retroactiv sau ultraactiv. Au efect retroactiv doar actele normative prin care se stabilesc sancțiuni mai blânde.

18. În final, reclamantul Anatolie Donțu a conchis că hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2468 din 24 aprilie 2024 „Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al orașului Căușeni, raionul Căușeni”, este ilegală, deoarece aplică legea cu efect retroactiv, contrar principiilor și prevederilor menționate (f.d. 4-10).

19. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 29 mai 2024, s-a strămutat acțiunea în contencios administrativ depusă de Anatolie Donțu împotriva Comisiei Electorale Centrale privind anularea actelor administrative, la Curtea de Apel Chișinău (f.d. 87-89).

20. Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 18 iunie 2024, a fost ridicat conflict negativ de competență între Curtea de Apel Chișinău și Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, la examinarea cauzei de contencios administrativ (f.d. 113-115).

21. Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 septembrie 2024, s-a constatat competența Curții de Apel Chișinău la examinarea cauzei de contencios administrativ, intentată la acțiunea depusă de Anatolie Donțu împotriva Comisiei Electorale Centrale privind anularea actelor administrative, la Curtea de Apel Chișinău (f.d. 122-128).

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

22. Prin hotărârea din 12 septembrie 2024 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca fiind neîntemeiată acțiunea în contencios administrativ depusă de Anatolie Donțu împotriva Comisiei Electorale Centrale, terț Partidul Politic „Platforma Demnitate și Adevăr” privind anularea hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 2468 din 24 aprilie 2024 „Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al orașului Căușeni, raionul Căușeni” și hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 2520 din 14 mai 2024 „Cu privire la cererea prealabilă nr. CEC-7/13798 din 02 mai 2024 a domnului Anatolie Donțu” (f.d. 134, 135-142).

23. În motivarea hotărârii emise, prima instanță a constatat că, din punct de vedere a felului acțiunii în contencios administrativ, reieșind din cerințele formulate, Completul de judecată apreciază că acțiunea înaintată de reclamantul Anatolie Donțu reprezintă o acțiune în contestare în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. a) coroborate cu art. 224 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ. Or, elementul central al obiectului acțiunii în contestare constă în anularea în tot sau în parte a unui act administrativ individual. Iar, în speță reclamantul urmărește anularea actelor administrative defavorabile – hotărârile Comisiei Electorale Centrale nr.2468 din 24 aprilie 2024 și nr. 2520 din 14 mai 2024.

24. Instanța de fond a reținut că reclamantul Anatolie Donțu este subiect de sesizare a instanței de contencios administrativ, a respectat procedura de adresare în instanța de judecată, precum și termenul de depunere a acțiunii în instanța de judecată, iar acțiunea depusă nu este exceptată de la controlul judiciar, prin urmare motive de inadmisibilitate a acțiunii înaintate de Anatolie Donțu în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ, la caz nu sunt.

25. Făcând referire la art. 156 alin. (1), 178 alin. (1) lit. b) și (4) din Codul electoral, la art. 28 din Legea nr. 436 din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală și la art. 5 alin. (8) lit. b), art. 5 alin. (9) lit. a) și alin. (10) din Legea nr. 768 din 02 februarie 2000 privind statutul alesului local, instanța de fond a menționat că din textul normelor de drept enunțate rezultă că, Comisia Electorală Centrală stabilește data alegerilor noi dacă mandatul primarului a încetat înainte de termen în condițiile Legii nr.768/2000 privind statutul alesului local, astfel că, anume Comisia Electorală Centrală este autoritatea finală care decide, în mod definitiv asupra datei alegerilor locale noi. Or, în caz contrar s-ar admite o ingerință în votul discreționar al membrilor Comisiei Electorale Centrale, ce ține de stabilirea datei alegerilor locale noi, care constituie o activitate exclusivă a Comisiei Electorale Centrale.

26. Curtea de Apel Chișinău a subliniat că mandatul de primar al reclamantului Anatolie Donțu a încetat de drept în baza actului de constatare nr. 282/09 din 30 iunie 2022, rămas definitiv, prin care Autoritatea Națională de Integritate l-a decăzut pe Anatolie Donțu din dreptul de a exercita o funcție publică sau o funcție de demnitate publică, inclusiv funcția (mandatul) de primar, pe o perioadă de 3 (trei) ani din data rămânerii definitive a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești prin care se confirmă existența conflictului de interese.

27. Instanța de fond a notat că actul de constatare în privința reclamantului a fost emis în anul 2022, în baza legislației în vigoare la acel moment, care stipula că „Primarul, în cazul când se află într-o stare de incompatibilitate prevăzută de lege, este revocat din funcție fără efectuarea unui referendum local, în baza hotărârii judecătorești definitive. Procedura de revocare este inițiată de către oficiul teritorial al Cancelariei de Stat, din proprie inițiativă sau la cererea persoanelor interesate, inclusiv la sesizarea Autorității Naționale de Integritate” (art. 8 alin. (3) din Legea nr. 768 din 02 februarie 2000 privind statutul alesului local, în vigoare din 25 ianuarie 2021), însă potrivit modificărilor operate la Legea nr. 768 din 02 februarie 2000 privind statutul alesului local în vigoare de la 30 noiembrie 2023, procedura a fost simplificată (art. 5 alin. (8) lit. b) din Legea nr. 768 din 02 februarie 2000, în redacția actuală).

28. Astfel, Curtea de Apel Chișinău a indicat că contrar argumentelor invocate de reclamantul Anatolie Donțu, Comisia Electorală Centrală corect a aplicat în speță prevederile art. 5 alin. (8) lit. b) din Legea nr. 768 din 02 februarie 2000, în vigoare din 30 noiembrie 2023, la data emiterii actului administrativ - Hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr. 2468 din 24 aprilie 2024 „Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al orașului Căușeni, raionul Căușeni”. Or, în pofida faptului că actul de constatare nr. 282/09 din 30 iunie 2022 a fost emis în perioada aplicabilității Legii nr. 768 din 2 februarie 2000 privind statutul alesului local, în vigoare din 25 ianuarie 2021, acesta produce efecte juridice din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2022, adică din 3 aprilie 2024, data emiterii încheierii Curții Supreme de Justiție. Corespunzător și urmează a fi pus în executare prin prisma prevederilor legale în vigoare la data rămânerii irevocabile a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2022.

29. Prima instanță a menționat că prin Legea nr. 768 din 02 februarie 2000 privind statutul alesului local, în vigoare de la 30 noiembrie 2023, legislatorul a reglementat expres temeiurile de încetare de drept înainte de termen a mandatului primarului și în legătură cu interdicția ce i-a fost stabilită reclamantului Anatolie Donțu prin actul de constatare nr. 282/09 din 30 iunie 2022, devenit definitiv și irevocabil prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 3 aprilie 2024. În acest context, Curtea de Apel Chișinău a stabilit că Comisia Electorală Centrale întemeiat a luat act de vacanța mandatului de primar al orașului Căușeni, raionul Căușeni, stabilind alegeri locale noi pentru funcția de primar al orașului Căușeni, raionul Căușeni.

30. Totodată, Curtea de Apel Chișinău a apreciat ca fiind neîntemeiat argumentul expus de Anatolie Donțu cu referire la faptul că, Consiliul orășenesc Căușeni nu s-a expus în privința încetării înainte de termen a mandatului de primar al reclamantului Anatolie Donțu și nu a declarat vacanța mandatului de primar, având în vedere că după cum rezultă din actele cauzei, Consiliul orășenesc Căușeni a adoptat decizia nr. 5/1 din 02 mai 2024 „Cu privire la asigurarea interimatului funcției de primar al orașului Căușeni”, publicată în Registrul de stat al actelor locale la data de 03 mai 2024.

31. Cu referire la argumentul lui Anatolie Donțu precum că, actul de constatare nr. 282/09 din 30 iunie 2022 al Autorității Naționale de Integritate este aplicabil pentru perioada exercitării mandatului de primar al domnului Anatolie Donțu din perioada 2019-2023, nefiind aplicabil mandatului de primar validat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 69 din 12 decembrie 2023, prima instanță a menționat că, potrivit art. 35 alin. (4) din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, actul de constatare rămâne definitiv la expirarea termenului de contestare menționat la art. 36 alin. (1) sau, dacă este contestat, în momentul în care hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

32. În acest sens instanța de fond a invocat că încetarea mandatului subiectului declarării și interdicția de a ocupa o funcție de demnitate publică începe a produce efecte juridice după rămânerea definitivă a actului de constatare ori din data rămânerii definitive și irevocabile a hotărârii judecătorești, aceasta fiind o condiție sine qua non potrivit căreia executarea actului de constatare al Autorității Naționale de Integritate emis în condițiile art. 39 din Legea nr. 132 din 17 iunie 2016, începe doar după ce devine executoriu, în speță de la 3 aprilie 2024 odată cu emiterea încheierii Curții Supreme de Justiție. Or, din sistemul reglementărilor instituite prin Legea nr. 132 din 17 iunie 2016 nu se conturează o altă concluzie.

33. Suplimentar, prima instanță a subliniat că Comisia Electorală Centrală corect a aplicat în speță constatările expuse în actul de constatare nr. 282/09 din 30 iunie 2022 emis în privința lui Anatolie Donțu, or, în pofida faptului că actul de constatare a fost emis în perioada exercitării unui alt mandat de primar de către Anatolie Donțu, acesta a început a produce efecte juridice începând cu data devenirii irevocabile a hotărârii judecătorești. Sub acest aspect, se reține că, în perioada 30 iunie 2022 – 03 aprilie 2024 față de Anatolie Donțu actul de constatare nr. 282/09 din 30 iunie 2022 nu a produs efecte juridice, acesta exercitându-și mandatul de primar al orașului Căușeni, și doar după devenirea irevocabilă a hotărârii Curții de Apel Chișinău din

15 decembrie 2022, prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 03 aprilie 2024, s-a luat act de vacanța mandatului de primar al orașului Căușeni, raionul Căușeni și s-au stabilit alegeri locale noi pentru funcția de primar al orașului Căușeni.

34. În concluzie, prima instanță a subliniat că hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 2468 din 24 aprilie 2024 „Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al orașului Căușeni, raionul Căușeni” este legală și întemeiată. Or, de către autoritatea publică pârâtă a fost respectată procedura de emitere a actului administrativ, actul este emis de către un organ competent și în corespundere cu normele legii materiale aplicabile speței. Instanța nu a constatat admiterea cărorva abateri de lege la emiterea actelor administrative defavorabil emis în privința reclamantului Anatolie Donțu, legalitatea acestuia nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată, iar contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament - ceea ce denotă că temei de admitere a acțiunii reclamantului nu există.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

35. Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 16 septembrie 2024, Anatolie Donțu a depus recurs, solicitând anularea în tot a hotărârii Curții de Apel Chișinău din 12 septembrie 2024, nr. 3-72/24, prin care a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea lui Anatolie Donțu către Comisia Electorală Centrală privind anularea în tot a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr.2468 din 24 aprilie 2024 „Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al orașului Căușeni r-1 Căușeni”, în data de 17 noiembrie 2024, menținută prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.2520 cu privire la cererea prealabilă nr. CEC-7/13798 din 02 mai 2024 a domnului Anatolie Donțu cu pronunțarea unei noi hotărâri privind admiterea integrală a acțiunii.

36. În susținerea recursului recurentul a reiterat circumstanțele de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de chemare în judecată.

37. De asemenea, recurentul a invocat că hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.2468 „Cu privire la stabilirea datei alegerilor locale noi pentru funcția de primar al orașului Căușeni r-1 Căușeni” pentru data de 17 noiembrie 2024 este un act administrativ care lezează direct interesele lui Anatolie Donțu, care la acel moment ocupa funcția de primar al orașului Căușeni r-1 Căușeni, or la originea cazului de factură administrativă stau efectele juridice ale hotărârii organului de jurisdicție administrativă în

domeniul electoral - Comisia Electorală Centrală, care în procedura administrativă, a stabilit data alegerilor locale noi pentru funcția de primar al orașului Căușeni r-1 Căușeni, dată la care recurentul avea calitate de primar în funcție a orașului Căușeni r-1 Căușeni.

38. Recurentul a susținut că în textul pct. 3 a hotărârii Comisiei Electorale Centrale nr.2468 din 24 aprilie 2024 se menționează că art. 35 alin. (4) din Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate stabilește că actul de constatare rămâne definitiv la expirarea termenului de contestare menționat la art. 36 alin. (1) din aceeași lege sau, dacă este contestat, în momentul în care hotărârea judecătorească devine irevocabilă. În temeiul art.34 alin. (3) din Legea cu privire la Autoritatea Națională de Integritate, autoritatea sesizează, în termen de cel mult 5 zile din momentul în care actul de constatare rămâne definitiv, conducerea organizației publice sau a autorității responsabile de numirea în funcție a subiectului declarării în vederea încetării mandatului, a raporturilor de muncă sau de serviciu ale acestuia.

39. Recurentul a atenționat că au fost aplicate cu efect retroactiv prevederi care au intrat în vigoare ulterior cazului în speță, care efectiv sancționează demnitarul public în condiții mai aspre (în speță încetarea mandatului prin metode indirecte, contrar principiului stabilității raporturilor juridice și posibilității adresatului de a-și apăra drepturile și interesele legitime) cea ce contravine principiilor constituționale, legislației administrative și privind actele normative. Astfel conform art. 22 și 76 din Constituția Republicii Moldova „nu se va aplica nici o pedeapsă mai aspră decât cea care era aplicabilă în momentul comiterii actului delictuos” și „nepublicarea legii atrage inexistența acesteia”. Respectiv procedurile invocate în cauza respectivă efectiv duc la aplicarea unei sancțiuni în condiții mai aspre, incerte din punct de vedere a raporturilor de serviciu, fără mijloace efective de garantare a respectării drepturilor și intereselor legitime.

40. Consideră recurentul că hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.2468 din 24 aprilie 2024 este ilegală, deoarece aplică legea cu efect retroactiv, contrar principiilor și prevederilor legale. În cazul respectiv trebuie să fie aplicate procedurile în vigoare la data adoptării actului de constatare al Autorității Naționale de Integritate.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

41. Art. 95 alin. (1) din Codul electoral:

„În perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea.”

42. Art. 95 alin. (8) din Codul electoral:

„Înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin. (1).”

43. Art. 245¹ alin. (1) și (3) din Codul administrativ:

„Recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin. (1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.”

44. Art. 246 alin. (1) din Codul administrativ:

„Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.”

45. Art. 246 alin. (2) lit. a¹) din Codul administrativ:

„Recursul se declară inadmisibil în special când nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

46. Referitor la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, hotărârea Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată public la 12 septembrie 2024 și conform extrasului din poșta electronică a Curții de Apel Chișinău, hotărârea motivată a fost notificată recurentului la 16 septembrie 2024 (f.d. 143).

47. În asemenea circumstanțe Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal.

48. Din analiza prevederilor art. 245¹ – 246 din Codul administrativ, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeuri concludente și serioase. Astfel, normele pre citate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

49. În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

50. Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

51. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că motivele de casare, invocate în recursul depus de Anatolie Donțu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta ar fi arbitrară sau că s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

52. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de Anatolie Donțu, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată, care au fost analizate minuțios de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate în mod corespunzător.

53. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurenților la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 §1 al Convenției.

54. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

55. Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretensei interpretării și/sau aplicării eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unui asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

56. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

57. În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea

procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

58. În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Anatolie Donțu.

59. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 98 alin. (1) pct. 4) din Codul electoral și în conformitate cu art. 230 și 246 alin. (2) lit. a¹) din Codul administrativ

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul depus de Anatolie Donțu.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă